

Terugblik workshop 6 - Somatiek en psychiatrie: uitdagende consultatievragen

Hoe draagt consultatie bij aan hernieuwd behandelperspectief voor patiënten met Aanhoudende Lichamelijke Klachten? Welke uitdagingen kom je tegen als consultvrager en als consultgever en hoe pak je het aan?

[dr. Mirte Hulscher-Ruks](#), psychiater - [Altrecht Psychosomatiek Eikenboom](#)

[dr. Lineke Tak](#), psychiater - [Dimence Alkura, Specialistisch Centrum Aanhoudende Lichamelijke Klachten](#)

De circa dertig deelnemers per workshop worden door Mirte Hulscher en Lineke Tak geïnformeerd over mevrouw M, die in een schrijnende situatie verkeert. Om meer zicht op haar situatie te krijgen, worden de deelnemers uitgenodigd vragen te stellen, wat wordt afgewisseld met theorie. Er wordt gevraagd om in elke stap van het consultatieproces mee te denken. De interactie is hierdoor direct goed op gang. De sfeer is open en informeel. Er is vanaf het begin veel discussie tussen de deelnemers onderling en tussen de deelnemers en workshopleiders.

Opvallend is de verrassing onder het publiek bij de presentatie van het prevalentiecijfer van 12,9% voor de somatisch-symptoom stoornis, men had dit duidelijk niet zo hoog verwacht.

In de loop van de workshop begint de casus steeds meer emoties op te roepen in de zaal. De impasse die is ontstaan in het oplossen van het probleem van mevrouw M. roept onbegrip en boosheid op onder de deelnemers. Het roept ook voor elke consultatie relevante vragen op: "Wie is in charge in deze casus?" en "Wat wil mevrouw zelf?" Ook constatering, zoals "We kunnen blijkbaar alleen maar denken in beperkingen en niet in mogelijkheden" en "Het lijkt erop dat klachten alleen maar als écht lichamenlijk of als psychisch worden gezien" komen voorbij.

De meeste instellingen en instanties willen of kunnen een mevrouw als deze niet in behandeling nemen. Passend zorgaanbod is zeer schaars voor cliënten met dergelijke hardnekkige ALK en samenwerking tussen ALK-zorgaanbieders is lastig in het brede en versplinterde ALK-zorglandschap. Wie is er dan verantwoordelijk? Wie is het aanspreekpunt? Wat doe je als dat niet duidelijk is?

De frustratie en onmacht, waar de deelnemers aan de workshop aan geproefd hebben, speelt bij consultatievragers vaak een (grote) rol. Als er een consultatievraag gesteld wordt over een casus als deze, is het belangrijk drie vragen te stellen: Wat is er aan de hand? Wat moet er gebeuren? Wie moet dat doen? En dat in overleg mét en niet over de cliënt; wat is de vraag van de cliënt zelf?

Goede diagnostiek is bij ALK van groot belang en is vaak nog niet afdoende gedaan in de situaties waarover een consultatievraag gesteld wordt. Als voorwaarde voor een geslaagde consultatie is goede zorgcoördinatie aan de kant van de consultatievrager een belangrijke voorwaarde. Helaas wordt het uitbrengen van een haalbaar advies regelmatig bemoeilijkt door het versnipperde en in veel regio's incomplete zorglandschap voor ALK.